

DOOR JE OOGHAREN

Natuur als
publiek domein

BENNET EN LEVINAS: ONDERWERPEN

- Dingkracht
- Assemblages
- Het gelaat van de ander
- Publiek domein van dingen
- Het gelaat van de ander
- Uitgenodigd worden en geraakt worden

DINGKRACHT

- Subject en object
 - Broodje kaas
- Binnen en buiten
 - Alle grenzen zijn poreus
- Ding staat buiten de tweedeling subject en object
 - Bennett kiest om alles een ding te noemen en het zo buiten deze tweedeling te plaatsen. Dingkracht is de kracht die dingen (mensen, dieren en voorwerpen) op elkaar uitoefenen.

ASSEMBLAGES

- Assemblages zijn groeperingen of zwermen van dingen die kracht op elkaar uitoefenen en samen een netwerk van verantwoordelijkheid vormen.
- Voorbeeld: eend, water, steen, persoon en wind. Je gooit een steen, er zwemt een eend, er waait een wind en de steen raakt de eend. Wie of wat draagt welke verantwoordelijkheid?

PUBLIEK DOMEIN VAN DINGEN

- Publiek domein van Arendt.
- Publiek domein wordt uitgebreid met andere dingen.
- Als we zo nadenken over dingen, dingkracht en assemblages dan moeten we opnieuw nadenken wat het publiek domein inhoudt.
- Een publiek domein dat een park is functioneert anders dan wanneer het een kruispunt is, of een buurthuis of de Tweede Kamer. Een minister heeft een andere interactie met de omgeving wanneer hij of zij op de fiets komt, versus in een gepantserde auto.

GELAAT VAN DE ANDER

- Levinas (1906-1995)
- Het gelaat van de ander doet een beroep op je.
- Het gelaat van de ander haalt je uit je Il y a.
- Het il-y-a staat bij Levinas voor het anonieme, vormeloze zijn. Pascal spreekt over 'het eeuwige zwijgen van de oneindige ruimte'. Zonder dat de ander je hier uithaalt zit je vast in betekenisloosheid. Zoals ook Sartre beschrijft in La Nausée. Ook perfectie kan het Il y a zijn.

UITGENODIGD EN GERAAKT WORDEN

- Als niets eruit springt en je uitdaagt dan kan je niet geraakt worden.
- Als je niet geraakt kunt worden is er geen differentie, geen goed en kwaad, geen beter en minder en dus wordt alles eentonig.
- Sartre zoekt de oplossing voor de walging in het vrije subject. Levinas zegt dat je dat niet echt zou willen, maar het kán ook niet.

UITGENODIGD EN GERAAKT WORDEN EN DE DINGWERELD

- Waar Levinas zijn 'geraakt worden' beperkt tot mensen, kan in het nieuw materialisme 'geraakt worden' ook gaan over dingen.
- Zie het gedicht *Jonge sla* van Kopland
- Zie ook temmen en getemd worden in *De Kleine Prins* van de Saint-Exupéry waarin de kleine prins en het vosje elkaar raken en het temmen een wederzijds karakter heeft.
- Domesticatie en relatievorming.

TORIL MOI (1953)

- Moi claimt dat literatuur achter de rug van filosofie om werkt.
- Doordat de literatuur toegang heeft tot andere vormen van argumentatie en meerdere perspectieven tegelijk kan weergeven, biedt het een belangrijke aanvulling op de filosofie.

HET LEZEN VAN LITERATUUR ALS FILOSOFIE

Houd de volgende vragen in je achterhoofd;

- Welke claim(s) maakt de tekst over het samenleven met de natuur?
- Welke verschillende wereldbeelden worden hierover geschetst (door de verschillende personages)?
- Hoe beaamt of spreekt het Bennett/Levinas tegen?
- Waar raakt het (aan) jou?

